

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Fecsele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 L
Fél évre ... 480 L
Negyed évre ... 240 L
Havonta ... 80 L

Hirdetések díjszabás szerb

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Uj választás.

Elmondja: Dr. Széll Lajos
az aradi Magyar Párt h. elnöke.

Nagy meglepetéssel fogadtam a városi tanács feloszlásának a hírért, amely váratlanul ért bennünket. Mintegy két hónappal ezelőtt, a kormányváltás idején már felmerült ugyan ez a terv, de később úgy látszott, mintha azt elejtették volna és mindenki megnyugodott abban, hogy a városi tanács jelenlegi összetételében fogja folytatni megkezdett munkáját. A tanács feloszlását természetesen csak törvényes indokok alapján lehet elrendelni és most kíváncsian várjuk a miniszteri végzést, amely ezeket az okokat felsorolja.

Bárhogyan is alakul a helyzet, a magyarságnak semmi oka sem lehet a nyugtalanságra. A magyar tanácstagok eddig is lelkiismeretesen végezték el feladatukat, legnagyobb részük szorgalmasan járt a közgyűlésekre, ahol minden közérdekű kérdésben szót emeltek és működésükkel a magyar választópolgárok bizalmát teljes mértékben kiérdemelték. Egy esetleges új választás tehát csak a tanács román tagjainak sorában okozna változást. Nem szívesen megyünk ugyan bele egy új választás izgalmaiba, mert az egymásután következő választások alaposan kifárasztották ugy a szavazó polgárokat, mint a pártvezetőséget, de ha az új városi tanács megalakítása végett ismét az urnák elé kell járunk, ott megint csak a magyarságot illetné a döntő szó, lévén Arad város szavazó polgárságának legnagyobb része magyar. Mi tehát nyugodtan nézhetünk egy esetleges új választás elé, mert az aradi magyarság ereje és egysége most is el tudja érni azt a számarányt, amelyben a magyar tanácstagok jelenleg képviselik őket.

Bizonyosra veszem, hogy személyi kérdések nem fogják megzavarni az aradi magyarságnak ezt a kipróbált egységét. A választók már eddig is meggyőződhetek arról, vajjon azok a városatyák, akiket a magyarság bizalma küldött a város parlamentjébe, megállták-e ott a helyüket, vagy sem. A szavazók tisztában lehetnek egyes tanácstagok értékével és eddigi működésükből megállapíthatják, alkalmasak-e a polgárság nagy részének eredményes képviselőire. Hiszem, hogy Arad magyarsága meg volt elégedve tanácstagjainak szereplésével és egy új választás esetén ismét egy tömegben, egy akarat-
tal áll mögöttük.

Barabás Béla dr. hazaérkezett.

Az aradi magyarság ősz vezérét tisztelet övezte Bucuresti uccáin. — Az igaztalan támadások elkedvetlentették Arad szenátorát.

(Saját tudósítónktól.) Napokig Barabás Béla dr. Aradváros és Aradmegye magyar szenátora neve állott a román belpolitikai élet középpontjában. Ez a név évtizedeken át magasan lobogó zászló volt a politikai harcok viharában s most íme a 70 éves Barabás Béla patinás neve körül nagyon-nagyon felviharzott a harc a bucaresti-i parlamentben. Az ellenzéki támadások, az igaztalan vádak pergőtüzében a viharedzett ősz harcos nem vesztette el a fejét, hanem bátran, férfiasan, higgadtan állta a kemény harcot és néhány szavas, őszinte, imponálóan markáns románnyelvű beszéddel megnyerte a csatát: a szenátus nagy szótöbbséggel igazolta Barabás Béla megtámadott mandátumát.

Ezekben az izgalmas napokban a főváros lakosságának érdeklődése az aradi szenátor felé fordult. Ha Barabás Béla hatalmas termete, markáns ősz feje feleségének társaságában feltűnt a bucaresti-i uccákon, az emberek összesugtak mögöttük és sohasem látott ismeretlen urak is tisztelettel emelték meg kalapjukat a nagynevű, nagymultú magyar vezér előtt. A szenátusban sem tévesztette hatását az a varázs, amely Barabás Béla személyéből, megjelenéséből árad. Mikor zsekkettbe öltözött alakja megjelent a szónoki pódiumon, egy pillanat alatt mintha elvágta volna a teremben harsogó vihart. Feszült csendben, szinte hipnózisban hallgatták a villogó szemekkel, stentori hangon elmondott nyilatkozatát és mikor elhangzott a híressé vált „Isten engem úgy segéljen”, a minden oldalról feldörgő taps jelezte, hogy Barabás Béla szónoki ereje uralkodni tud a tömegek felett, még ha az a tömeg nem épen barátságos érzelmű szenátorokból áll is.

Az ősz Barabás Béla és felesége kedden reggel indultak el Bucurestiből. A tulzsfuolt vonaton még ülőhelyet sem tudtak kapni s ezért a hosszú ut fáradalmaitól és az események izgalmaiktól megviselt öreg házaspár Brassóban leszállt néhány órát pihenni. Tegnap délután folytatták útjukat Arad felé, ahova ma reggel érkeztek meg. Munkatársaink felkereste lakásán a hazaérkezett Barabás Bélát, aki alig néhány órai alvás után már az íróasztala előtt ült és dolgozott. Mikor beléptem a szobába, Barabás tréfásan, védekezően emelte kezeit az arca elé:

— Apage Satanas! Nem akarok többé ujságíró látni. Az utóbbi napokban a bucaresti-i sajtó, meg az erdélyi lapok is csak-egy visszhangzottak a nevemtől, annyit mindenféleképp irtak rólam, hogy akár hiszi, akár nem. Szinte már utálom a saját nevemet, a mikor az ujságban olvasom. Egyéb ként is rossz hangulatban vagyok. Én becsületesen, őszintén karoltam fel mindenkoron a román-magyar közeledés gondolatát, a kisebbségi nemzetek erőinek az ország vérkeringésébe való bekapcsolását és a legjobb, legnemesebb szándékokkal eltelve mentem Bucurestibe, hogy résztvegyek a parlament építő-munkájában. Ott azonban a gyűlölködésnek, hamis és képtelen vádaknak, oktalan dühkitöréseknek olyan tengerével találkoztam, amilyen valósággal megdöbbenett. Jól tudom, hogy ez a vihar a kisebbségben maradt ellenzék pillanatnyi dühe csupán, amely idővel le fog csillapodni és akkor az ellenzék is elismeri majd loyaltásom őszinteségét és a légbőlkapott vádak tarthatatlanságát. A többségi párt becsületesen állta a paktumot és mandátumom igazolásával elégtelt szolgáltatott nekem a vádakkal szemben. Mindezek dacára is — nem tagadom — nagyon elked-

vétlenített és bizony kifárasztott engem ez a két napig tartó kínos helyzet, az emberre, vére mentő küzdelem, az engem ért igaztalan támadás-sorozat. Öreg ember vagyok már, nehezebben bírom az ellenfél nem korrekt csapásait és sem erőm, sem kedvem nincs védekezni olyan vádak ellen, amelyeknek semmi alapjuk sincs. Ha majd a kedélyek lecsillapulnak, akkor talán ismét aktivitásba lépek. Addig gyógyítgatom a méltatlanul kapott sebeket és kipihenem az elszenvedett izgalmakat.

Szele Béla dr. mandátumának sorsáról kérdeztem ezután Barabás Bélát.

— Az én igazolásom — felelte Barabás Béla — ígéret arra, hogy a jogtalanul üldözött Szele Béla barátomnak is igazságot fog szolgáltatni az a parlamenti többség, amelynek létrehozásában nem csakély része van a magyarság brassyói képviselőjének. Szele Béla mandátumának igazolása nemcsaké presztizs-, hanem politikai becsületkérdés a kormány részéről és én remélem, hogy az Averescu-Goga-kabinet, amelyet erkölcsi alapon állónak tartok, Szele Béla mandátumának igazolásánál is ki-
mondja a döntő szót: igenis, akarom Szele Béla mandátumának igazolását.

Vihar a parlamentben.

Befejezéshez közeledik az igazolási vita. — A parlamenti elnökségek megválasztása.

(Bucuresti, július 7.) A kamara mai ülésén Pop Valér cuzista képviselő kijelenti, hogy Erdélyben nem történtek olyan súlyos választási visszaélések, mint az ország többi részén. Ezzel szemben a kisebbségekkel kötött paktum a nemzeti eszme súlyos megsértését jelenti.

Maniu: Engem csendörök kísérték saját szülőföldemben. Gritta prefektus saját kezűleg bántalmazta a cuzista jelölteket.

Vlad Aurel: Cuza csokolódzott Gömbös Gyulával Budapesten.

Goldis: De a zsidókkal a néppárt nem kötött paktumot.

Pop Valér: Mégis megválasztották Streitmannt, aki az országot megrágalmazta a külföldi lapokban.

Maniu: A nemzeti párt sikere a nemzeti eszme iránti rendíthetetlen hitének tulajdonítható.

A következő szónok Vlad Aurel, a hunyadmegyei és bihari választásokat bírálja. Támadja a csendőrséget, amely olyan csunya szerepet játszott a választásokon. Az ülés folyik.

A kamara és a szenátus csütörtökön választják meg tisztikarukat. Ugyanekkor Averescu tábornok felolvassa a király dekrétumát, amely elfogadja Coanda és Negulescu miniszterek lemondását tárcájukról és ideiglenes utódjaik kinevezését. Illetékes helyről származó értesülésünk szerint a szenátus tisztikara a következő lesz: elnök Coanda tábornok, alelnökök: Dăianu esperes, Tarnovski leikész, Radulescu Motru, Muscoleanu és Beranga. A felirati vita a szenátusban szombaton kezdődik, előadója Murgasanu lesz.

Visszatértek az aradi küldöttek a városrendészeti kongresszusról. Rozván Pál városi tanácsos és Muresan főmérnök visszatértek Budapestről, ahol a város meghívásából résztvettek a nemzetközi városrendészeti kongresszuson. A két delegált meglátogatta az embervédelmi kiállítást is. Tapasztalataikról holnap számolnak be a város vezetőségének.

Konzoiummá alakul az aradi színház.

Súlyos anyagi válságba került az aradi színház. — Igazgatói nyilatkozat a fizetésképtelenségről. — Társadalmi akció a bajbajutott színészek érdekében.

(Saját tudósítónktól.) A válságba jutott aradi színház sorsa regnáról mára a kétségbeesés nélypontjához érkezett el. A színház körül ez előtt egy hónappal kezdődtek a bajok s hiába volt minden igyekezet: a román Opera előadásai óta a közönség úgy szólván teljesen távol maradt a színház előadásairól. A rossz házak és az üres pénztár következtében Maurer Béla képtelen volt a gázsikat kifizetni, ami aztán megindította a színház válságajutásának processzusát. Egyik napról a másikra több elsőrendű tag elávozott a színház kötelekéből s az előadások csak erőltetett menetben, persze még rosszabb anyagi viszonyok mellett haladtak a múlt év végéig. Ekor már csak a „Marica grófnő” esetleges sikere kezegette reménytel a mind szorultabb anyagi helyzetbe került társulatot. A „Marica grófnő” azonban nem hozta meg a kívánt sikert. Az európai sikereket ért operett már a harmadik este megfénkielt az aradi színházon. Hozzájárult ehhez a szerencsétlenséghez még az a körülmény is, hogy a pénzügyigazgatóság a hátralékos és mintegy 160.000 lejt kitevő bízámi adó miatt estenként a bevétel nagy részét lefoglalta, úgy, hogy a tagok és a szemérvet mindössze ötven lejes gázsialéteket kaphattak estenként, noha egy teljes havi gázsival voltak már hátralékban.

A kétségbeesett állapotok aztán

az utolsó lépésre készítették a szó szoros értelmében nyomorban sanyalódó társulat tagjait, akik ma délutánra társulati gyűlést hívtak egybe, hogy további sorsuk felett önmaguk döntsenek. A gyűlésen résztvevő színészek — megállapítható, hogy igen határozatlanul — a színház konzoiummá való átalakulása mellett foglaltak állást. A megválasztott bizalmi emberek — Fratta Géza, Jakabffy Dezső, Dálnoky István és Ladiszlay József — elvben már ki is mondták a konzoiummá való átalakulást, a formai megalkulásra vonatkozólag azonban csak a holnapra összehívott társulati gyűlésen döntenek. A társulat mai gyűlésén különben Horváth Mici bejelentette, hogy a mai nappal megvált a társulattól és továbbra semmilyen körülmények között nem hajlandó fellépni.

A bajbajutott színészek megsegítése érdekében különben ma délután Vársárhelyi Janka lakásán az aradi nővédelmi egyesületek elnöknői ankétet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a súlyos viszonyok közé került színészek érdekében az egyesületek tagjai részben ismerőseik körében, részben látogatás útján ezer darab kétszáz lejt értékű szelvényt helyeznek el, amelyet aztán a színház pénztáránál a kívánt értékű jegyre váltják be.

A színház körül keletkezett válságos állapotokat nagyrésztben a kifizetetlen gázsihátralékok, de

leginkább az igazgatóság régebben kölcsönvett és a napokban esedékesé vált, közel százezer lejnyi adóssága okozta. A megfénkielt színházat kiségitésére egy smert aradi kereskedő 60.000 lejt, egy nagyielkü művésbarát 31.000 lejt és egy hölgy 30.000 lejt kölcsönt adott a direktciónak. A mai társulati gyűlésen elhangzott kijelentés szerint a kereskedő által adott kölcsönt — miután a 60.000 lejt teljes egészében a gázsihátralékok törlesztésére fordították — a konzoiummá magára vállalta és az összeget rövidesen visszafizeti a lelkes mecénásnak.

A színháznál beállott fordulat és a további ügymenet tekintetében munkatársunk felkereste Maurer Béla színházigazgatót, aki a következőket jelentette ki:

— A színház válságajutásának okai már ismeretesek. Én minden lehető elkövettem, hogy a kétségbeesett állapotokat kiküszöböljem, ez azonban a közönség közönyös magatartása miatt egyáltalán nem sikerült. Mikor már látam, hogy a teljes összeomlás elkerülhetetlen, én magam szólítottam fel tagjaimat, hogy vagy menjenek át Fekete Mihályhoz, vagy alakuljon át konzoiummá a társulat. Voltaképpen már pénck óta hallgatóságos konzoiummá vezet a színház gazdasági ügyeit s így a valóságban is megalkulandó konzoiummá tulajdonképpen semmiféle változását nem jelent. Én a magam részéről továbbra is vállalom az általam a színház zavartalan további menetére a közel-múltban felvett kölcsönök visszafizetési terheit.

A színház csak a mai napon

nem tartott előadást, csütörtökön azonban ismét megnyílnak a színház kapui s az ezuttal már konzoiummá átalakuló társulat Zöldhegyi Nusi primadonna és Kreiner Ferenc táncoskomikus vendégfeltevével a „Marica grófnő”-t adja elő.

Új vádpontokat keresnek Bacher ellen.

Rendőrségi vizsgálat a Victoria és Concordia malomban.

(Budapest, július 7.) A rendőrség — mint már jelentettük — az ügyészség megkeresésére megvizsgálta a Victoria és Concordia malmok üzletvitelét újlag is, hogy Bacher Emil és Fábry Oszkár igazgatók ellen hűtlen kezelés miatt emelt vádra vonatkozóan újabb támpontot nyerjenek. A legutóbbi évek egész könyvvitelét és üzleti feljegyzéseit átvizgálták a kiküldött hivatalos könyvszakértők jelenlétében. Az újabb vizgálatról a rendőrség hivatalos jelentést tett, de a jelentés tartalma nem ismeretes. A vállalatok állandó használatában lévő üzleti feljegyzések elszállítását a hivatalos jelentés szerint mellőzték, hogy a további ügyvitelt ne akadályozzák és azokat a kirendelt hivatalos szakértő őrizetére bízták. — Bacher különben a dr. Ottrubay Dezső táblabíró elnöklete alatt összeült vádtaács határozata szerint fogva marad. Fábry Oszkár ügyében még nem hoztak döntést.

T Á R C A.

Vitézi kardból papírvágó kés.

Miért szűnt meg Aradon a hadastyán egyesület.

— Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből.

Néha jó Nyáry Béla aktív tisztje volt az Aradon állomásozott 33-ik gyalogezrednek. Salacz Gyula Aradváros akkori polgármestere reabeszélésére lemondott tiszt rangjáról, nyugdíjaztatta magát és a városnál rendőralkapitányi állást vállalt. Szorgalmas, közeleességtudó, erélyes hivatalnok volt. Működése az egész város közönsége tiszteletét és becsülését szerezte fel. Civilben is izzig véréig katona volt és nem nyugodott addig, amíg kedvenc ideáját meg nem valósította: Aradon a kizsolgált katonákból hadastyán egyesületet akart alakítani.

Felhívást is intézett a kiszolgált katonákhoz. Sokan jelentkeztek és megalapította a más városokban is létező hasonló egyesületek mintájára, az aradi hadastyán egyesületet. Célja a katonai bajtársi szellem ápolása volt. Megszervezte az egyesületet, öt őrnagyi ranggal elnöknek választották, voltak aztán aszerint amint a hadseregben kiléptek, őrmesterek, káplárok, közemberek stb. képző bluzt viseltek piros színűrel, a rang kitüntetésével, szürke

pantalló nadrágot, tiszti sapkát és hosszú acélkardot. Ünnepeken kirukkoltak, különösen a feltámadás napján kísérték a papokat a baldachin alatt, őrt álltak nagypénteken a szentsírnál a templomban, elhunyt bajtársak temetésén megadták azoknak a végtiszteletet és kéthetenként vasárnaponként délután összegyűltek egy külvárosi vendéglőben szórakozni.

Engemet abban az időben mentettek föl mint tartalékos hadnagyt lábajom miatt a katonai szolgálat alól s Nyáry Béla reabeszélésére beléptem az egyesületbe hadnagyként; hadnagyi rangban úgy sem volt közöttük egy sem. Orvossá dr. Groszman Jakabot választották meg szintén tiszti ranggal. Az egyesület csendesen zajtalanul működött.

Egy napon Nyáry Béla elnökünket felhívta magához Salacz Gyula polgármester és átadott neki egy honvédelmi miniszteri átiratot, amelyben az foglaltatott, hogy báró Fejérváry honvédelmi miniszter megtiltja a kardok viselését a hadastyán-egyesület tagjainak. Ez nagy konsternációt kellett az egyesületi tagok között, az elnök ülésre hívta össze a tagokat, közölte a miniszteri rendeletet és azt határozták, hogy engem, aki különben ügyésze is voltam az egyesületnek, elküldenek a honvédelmi miniszterhez audienciára, hogy eszközöljem ki e sérelmes határozat megváltoztatását, mert az nem egyéb mint az egyesület halálos ítélete.

Felmentem Budapestre és je-

lentkeztem br. Fejérváry honvédelmi miniszternél. A váróteremben kellenés meglepetés ért, az audienciára jelentkezőket Álgya Sándor honvédőrnagy fogadta, a miniszter segédtisztje, aki régi aradi ösmerősöm volt. Popovics előkelő aradi ügyvéd leányát birta nőül. Nagyon megörvendettünk egymásnak, kéréssem előadása után karonfogott és soronkívül bevitt a miniszterhez és melegen beajánlott neki. Ügyem elintézésére nagyon jó felnek tekintettm az előzményeket. A miniszter szívesen fogadott, kérésemet előadtam, de ő minden további gondolkozás nélkül azt felelte röviden:

— Sajnálom, nem tehetem. Be kellett tiltanom a kardok viselését, mert honvédtisztjeim panaszt emeltek, hogy a hadastyánokat hosszú kardjuk és öltözetük miatt különösen este összetévesztik a honvédtisztekkel. Megköszöntem a szíves fogadtatást, bocsánatot kértem az alkalmatlan kodásért és eltávoztam.

Este fél hatkor br. Edelsheim Gyulai lovassági tábornoknál voltam ebédre hivatalos, akinek aztán előadtam, hogy mily eredménytelenül jártam el a honvédelmi miniszternél.

— Vigasztalódjék, — mondta — hátha megreparáljuk a dolgot, jöjjön velem az Operába ma este; br. Fejérváryval tartunk egy páholyt közösen, talán sikerül majd őt engedékenységre bírni. Elmentünk az Operába és tényleg ott találkoztam újból a miniszterrel. Midőn br. Edelsheim néki be-

akart mutatni, szívélyesen kezét nyújtá.

— Hisz ismerjük már egymást, habár ön engemet nem előnyösen — célzott a délelőtti kihallgatásra. Báró Edelsheim később aztán szóba hozta ügyemet.

— Nem engedhetem meg a „schleppsábel” hordását, mert összetévesztik a hadastyánokat a honvédtisztekkel. Hanem mondja meg a társainak, hogy nincs elene kifogásom, ha a kardot szorosán, rövid szíjra a derekukra kötik s nem csörgetik.

Ezt is megköszöntem. Hazajövet referáltam az eredményről, a tagok zugolódva fogadták.

— Mit — kiáltott fel egy hadastyár káplár aki különben a „magyar városban” becsületes csizmadija mester volt, hogy úgy hordjuk a kardunkat mint a finácok? Soha! Inkább kilépünk az egyesületből.

— Soha! — zúgtak fel mindnyájan.

Az egyesület sorsa meg volt pecsételve. Nem használt semmi kapacitálás, a tagok többé nem rukkoltak ki. Nyáry Béla elnök-őrnagy nagy bánatára fel kellett oszlaini az egyesület a tagok részvétlensége miatt. Még egy utolsó bucsuvacsorát tartottunk a Kaszauccai Mókus vendéglőben és kardjainkat örök nyugalomba helyeztük. Én a kardomból a háztartásom részére egy konyhakést, az üdöm részére pedig egy papírvágót készítettem, amelyet ma is használok mint a fenállott hadastyán egyesületnek egyetlen emlékét.

Hét esztendeje ül Robu János Arad polgármesteri székében

Arad város első polgárának érdekes visszaemlékezései a hét esztendő nagy munkájáról. — Az új községtanácsi választáson újból jelölteti magát a polgármester.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes évfordulója van ma Aradnak. Ma délben volt hét esztendeje annak, hogy a román impérium átvette a megszálló franciáktól a megye és város vezetését s azt Robu János dr. kezébe tette le. Különös véletlen, hogy szinte éppen ma esik szó a város polgármesterének a tanácsai feloszlatással kapcsolatos távozásáról, pedig Robu János minden politikai és személyváltásokon keresztül ma is ugyanazt a pozíciót foglalja el, mint hét esztendővel ezelőtt. A hét esztendő alatt a város magyar polgársága előtt akkoriban még teljesen ismeretlen halmágyi ügyvéd, megnyerte a közönség tiszteletét, nemzetiségi és vallási különbség nélkül, azzal a konciliáns viselkedésével, felfogásával és magatartásával, amellyel a város ügyeit vezette. Robu János dr.-t má délelőtt igen sokan üdvözölték az évforduló alkalmából. A polgármester néhány percre gondolatban visszazárt a hét esztendővel ezelőtti, sulyos időkre:

— Pontosan emlékszem — kezdte — ma hét éve, mint kapitány megjelentem De Tournadre francia tábornok előtt, hogy átvegyem Arad város vezetését. Először a megyeházára mentünk, a hol dr. Marscau Justin elfoglalta Aradmegye prefektusi állását, majd a városházát kerestük fel. Arad város akkor polgármestere dr. Sárkány Ferenc már várt bennünket. De Tournadre tábornok felkérte a polgármestert, adja át hivatalát nekem, az új rezsim polgármesterének. Ez meg is történt s 1919. július 7-én délben már Arad város első román polgármestere voltam. Július 20-án végleg távoztam a hadsereg kötelékéből s ettől az időtől fogva aztán teljes energiámat, munkámat Arad város szolgálatába adtam.

— Nehéz idők voltak. A magyar közönség, a város tisztviselői bizalmatlansággal vegyest tartózkodással fogadtak. De csakhamar sikerült bebizonyítanom azt, a mi az újságíróknak hivatalom átvevőlekor mondtam:

— Előttem mindenki egyenlő, nemzetiségi vagy vallási különbséget nem ismerek.

Sok munkám volt eleinte. A város polgárságának nem volt petrukuma, nem volt szene, fája, élelmiszerkészlet volt s minden gond, baj és teher a polgármester nyakába zúdult. De keményen dolgoztam és sikerült, amennyire lehetett, a város polgárságát megóvni a nélkülözéstől. Azóta hét esztendő telt el s én most emelt fővel mondom, hogy minden cselekedetemben a város érdekeit néztem. A legutóbbi községi tanácsai választás aztán legnagyobb bizonyítékát adta, hogy a város polgársága eddigi munkámat elismerte s méltányolta s ezuttal már, mint választott polgármagyot újból a polgármesteri székbe emelt. A tanács pedig eddigi munkájával Aradot megindította azon az uton, amelyen egy ilyen virágzó városnak haladnia is kell a fejlődés után.

— S a feloszlatás? . . .

— Ismétlem, erről még nem tudok semmit. Amit meg akartam mondani, már megmondtam erre vonatkozólag.

— Mi történik, ha mégis feloszlatják a tanácsot, polgármester ur? . . .

— Abban az esetben én újra a közönség elé állok s újra azt mon-

dom az új választások alkalmával:

— Ha érdemesnek tart Arad város polgársága, hogy a város vezetését újból a kezembe adja, szavazzon rám. — Feltétlenül elhatározott szándékom, hogy újból fellépek polgármester-jelöltnek. A polgárság döntsön: kit akar. De ismétlem, erről még korai be-

Történelmi ereklje a csempészgyanus királyi szalonkocsi.

Ebben menekült el Ferdinánd cár Bulgáriából. — Beszélgetés a csempész kocsi bolgár kísérőjével és a kurticsi vámfőnökkel.

(Kurticsra küldött munkatársunktól.) Ferdinánd volt bolgár király szalonkocsiját a kurticsi állomás baloldalán lévő holtvágányra tolatta az állomásfőnökség. Ide szokták gördíteni azokat a vaggonokat, amelyekben csempész-árakat akartak behozni Románia területére. Az egykor hatalmas uralkodónak pazar eleganciával berendezett szalonkocsija, amelyben otthoni kényelemmel utazta be néhányszor Európát, ma mint corpus delicti szerepel. Valamikor régen ezt a kocsit diadalívok varták és különböző városok küldött-ségei tisztelegtek az ablak előtt, a melynek keretében Ferdinánd bolgár cár karakterisztikus feje megjelent. Ma a szürke ponyvával letakart hatalmas testtel, elvakított ablakszemekkel komoran várakozik a holtvágányon és előtte egyhanguan kopog a szuronyos grancsár patkós csizmája. Néha-néha kíváncsiak járják körül a kocsit, de nem látnak semmi mást, csak a szürke ponyvát, az olajos kocsikereket és az esőáztatta rézkarral védett, finomra gyalult lépcsőket.

Egy ember gubbaszt egyik lépcsőfeljárattal legalsó fokán. Először kékszegélyes tányérsapkája tűnik föl; arcát eltakarja a két vastagon erezett kezével és ül mozdulatlanul. Ő ennek a vaggonnak a kísérője, amelyben rengeteg mennyiségű selyemárut talált a kurticsi vámhivatal. Az első pillanatban azt hinné az ember, hogy elaludt a kocs lépcsőjén, de amikor megszólítom, felkapja érdekelt, szögletes fejét és rám néz szemével. Arca borotvátlan, és tömött fekete batusza kuszált gondozatlanságban takarja el száját. Megmondja nevét:

— Stojanoff Tódor, bolgár államvasuti hivatalnok.

Monoton hangon kezd beszélni. Elmondja azt, amit már annyiszor hangoztatott, hogy ő nem tudja mi van a fiúkében és csak parancsra cselekedett. Megtörtés és nehéz gondokkal sulyosbított leverőség látszik egész alakján és érzik hangján. Látja, hogy részvétellel vagyok iránta, bizalmasabbá válik. Most már olyan dolgokat mond el, amiket még senki előtt sem hangoztatott.

— A szófiai vasutigazgatóság megbízásából mentem Bécsbe — mondja Stojanoff Tódor. — Csak annyit mondtak, hogy jelentkezni kell Naidenoff Péter bécsi bolgár ügyvivőnél, aki egy vaggont küld velem Szófiába Romá-

nián keresztül. Különösnek tünt fel nekem is, hogy mért kell a hosszabb uton visszajönnöm, de otthon nem kérdeztem semmit. Bécsben megérkezésem után azonnal jelentkeztem az ügyvivőnél, a kitől megtudtam, hogy azért kell Románián keresztül visszamenem, mert a bolgár és román kormány között erre vonatkozólag megegyezés van. Tőle tudtam meg azt is, hogy ez a vaggon Ferdinánd cár tulajdona volt, aki az 1918-as forradalom alatt evvel a szalonkocsival menekült Bulgáriából és a vaggon Bécsben maradt. A szalonkocsit hosszas tárgyalás után a bolgár kormány visszavihette Bécsből és engem bíztak meg a vaggon kíséretével.

— Elindulásom előtt egy nappal Naidenoff ügyvivő bevezetett a szalonkocsiba, megmutatta hálófülkémet és így szólt:

— Ezeket a szakaszokat leolmoztattam, mert fontos dolgok vannak benne és nem akarjuk, hogy bárki is oda beehessen. Nyugodtan induljon el, mert a leolmoztott fiúkéket egyetlen vámpatoság sem fogja kibontani.

— Másnap elindultam. Ausztrián és Magyarországon keresztül jöttem anélkül, hogy megkérdezték volna, mi van a fiúkében. Kurticsra érve, a szalonkocsit átvizsgálták és leszedték az ólomzárat a szakaszokról és megtalálták a selymeket és zacharint. Én kétségbeejtő helyzetben vagyok, mert már tegnap jelentkezni kellett volna Szófiában.

Ugy érzem, hogy Stojanoff Tódor bolgár vasuti hivatalnok őszintén beszélt és mindent elmondott, amit erről a dologról tudott. Látszik rajta, hogy pontos, lelkiismeretes tisztviselő lehet, akinek az okoz legnagyobb lelkifurdalást, hogy nem jelentkezhetik a meghatározott időben a szófiai vasutigazgatóságnál. Elbucsztam tőle és ő ismét visszaült szomorkodni, a szalonkocsi legalsó lépcsőjére.

Felkerestem Dumitrescu Pétert, a kurticsi vámhivatal főnökét, aki elmondotta, nincs kizárva, hogy csupán formai hibáról van szó, amelyet a bécsi feladó követhetett el. Lehet ugyanis, hogy elmulasztotta az egész vaggont leolmoztatni. De fentállhat az az eshetőség is, hogy ilyen módon akartak Romániába selymet és zacharint csempészni.

— Későbbi átkutatás alkalmával — mondja a főnök — nagymennyiségű gyógyszer is találtunk a szalonkocsiban. A körülmények úgy alakultak, hogy a vaggon csempészés gyanuja alá került. Különösen azért is, mert a

szélni.

Dr. Robu János polgármester elhallgat. Az asztalán fekvő akták között lapoz, amíg Vatian titkár kihallgatást kérő feleket jelent be. A város fejének ideje drága és így félbe kellett szakítani a visszaemlékezéseket. A párnázott ajtó halkán kinyílik s panaszkodók, kérelmezők egész csapata ostromolja dr. Robu János hivatalát, kéri, segítségül hívja a város első polgárát, aki éppen ma jubilál . . .

Marosi Rudolf.

kísérő gyakran ellentmondásba keveredett. Várjuk a fővámmivatal döntését, amely a mai napig sem érkezett meg.

Ennyit sikerült megtudnom erről a nagy szenzációt keltett ügyről, amelynek folytatását különösen két vámtiszt várja érhető izgalommal. Wagner Teodor és Gheorghiu István, akik a leolmoztott fiúkéket felfedezték és akiknek ha szerencsésük van, milliós jövedelmet jelent ez a felfedezés.

Pilisi Géza.

Meghalt Révay Mór.

A leghíresebb magyar könyvkiadó elhunyt.

(Budapest, július 7.) Révay Mór János, a leghíresebb magyar könyvkiadó, a Révay Testvérek cég könyvkiadó osztályának megalapítója, ma hatvanhat éves korában elhunyt. Révay neve a könyvkiadás terén valóságos fogalom volt. 1880-ban lépett be apja, Révay Sámuel könyvkereskedő-cégébe és megalapította a könyvkiadó osztályt. Legelső nagy műve a Jókai-jubiláris-kiadás megszervezése volt, amit azután a monumentális Révay Nagy Lexikon tetőzött be. 1895-ben alakult meg a Révay Testvérek Irodalmi Intézet részvénytársaság, amelynek igazgatója lett, most bekövetkezett haláláig. Nagy irodalmi tevékenységet is fejtett ki és nagvobbrészt külpolitikai munkákat írt, amelyek németül és franciául is megjelentek. Főbb művei voltak: „A világháború célja”, „A béke útja”, „A magyarság ügye és a külföld”, „Magyar demokrácia, magyar választójog”, „Földet a népnek, pénzt az országnak”, „Magyarország integritása és a wilsoni elvek”.

Az emlékiratai kulturtörténeti nevezetességűek, amelyek közül kiemelkedik az 1920-ban megjelent „Írók, könyvek és kiadók”. Szerkesztette a „Regényvilág” című folverteket és résztvett az „Osztrák-Magyar monarchia irásában és képében” című mű megszerkesztésében is. Két cikluson keresztül országgyűlési képviselő is volt. Révay Mór régebben asztmában szenvedett és ehhez most legutóbbi tüdőgyulladás is járult, a melynek következtében ma elhunyt.

— Lakosztály Párisban. Párisból táviratozzák: A párisi lakók ma megtagadták a házbérfizetést és azt követelik, hogy az új lakbérleti törvényt vonják vissza azonnal.

Dühöngő fegyenc.

A fegyőr szuronyával le akarta szúrni a bíróság tagjait.

Budapestről táviratozzák: Izgalmas jelenetek játszódtak le ma a budapesti büntető törvényszék egyik tárgyalásán. Fodor János munkást elítélték öt évi fegyházra, mert a kedvesét életveszélyesen megszurta. A különben jelentéktelen ember az ítélet hallatára dühöngeni kezdett, elkapta a fegyőr szuronyát és megfenyegette a bíróság tagjait, hogy magával együtt őket is elpusztítja. — Az ügyész erre leugrott a pódiumról és a hátsó padokba szaladt. A bíróság tagjai is menekültek és nagy rémület vett erőt a közönségen is, mert Fodornak sikerült a fegyőr puskáját is megszereznie. Végül is dr. Landauer Ede ügyvéd hátról Fodorra ugrott és egy dzsiu-dzsiu fogással hátracsavarta a kezét. Fodor erre kiejtette a puskát, mire megfékeztek és elvezették a dühöngő fegyencet.

Baleset a Neptunban.

Aradi urileány szerencsétlensége.

(Saját tudósítónktól.) Az erősen esős nyári idő közepette az emberek minden derűnek ígérkező napot felhasználnak a strandolásra. A Neptun-fürdőben a strandolók közt nagy népszerűségnek örvend a felállított hinta, amelyet nemcsak a kicsinyek, hanem a felnőttek is igénybe vesznek. A hinta körül azonban némi bajok vannak, amelyek egy aradi urileánynak súlyos természetű sérülését idézték elő. Főorvosi rendelet van arra, hogy a hinta alatt annak környékén erősen homokolni kell a talajt, nehogy esetleg súlyos szerencsétlenség történhessen. A fürdő felügyelője azonban erről a rendelkezésről teljesen megfeledkezett, ami által súlyos balesetet idézett elő. Egy ismertnevű aradi urileány a napokban a hintán tornászott, s egy szerencsétlen véletlen következtében lezuhant. Ha a hinta alatt homok van, kisebb horzsolással meguszhatta volna a lezuhanást. Így azonban szinte az aszfaltnál is keményebb talajra esett s úgy megütötte magát, hogy körülbelül félóra hosszat feküdt ajultán a földön. A baleset hírére a mentők is kivonultak, azonban ekkorára már az urileány nagynehezen magához tért s kocsin hazament. A város vezetőségének gondoskodnia kell arról, hogy a fürdő felügyelője betartsa a rendeleteket s ne tegye ki a közönséget súlyos sérüléseknek.

Orbán butorok a LEGJOBBAK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶▶

Kétszer tízévi fegyház után felmentés.

Érdekes tárgyalás a kolozsvári táblán.

(Cluj—Kolozsvár, július 7.) Az elmúlt év november havában Cudjirban meggyilkolták Bulbucan Simont, a község egyik legvagyonosabb gazdáját. A kérdéses éjszaka, amikor kiment az udvarra, hogy a házőrző ebet szabadon engedje, rálöttek és több helyen megsebesítették. Nagynehezen bevánszorgott lakásába, amelynek ajtaját felesége segítségével eltorlaszolta. Néhány perccel később két katonai egyenruhába öltözött egyén jelent meg a ház előtt és az asszonyt megfélemlítve, a lakást teljesen kifosztotta. A szerencsétlen gazda a sebesülések következtében néhány óra múlva meghalt. A csendőrség azonnal nyomozást indított, amely azonban nem vezetett eredményre.

A gyilkosság után két napra a Cudjir melletti erdőben kirabolták Ceban Péter gazdálkodót. A csendőrségnek sikerült elfogni a tetteseket Cricoveanu Miklós katonaszökevény és Burza Miklós parasztgazda személyében, akik nemcsak a rablást, hanem azt is beismerték, hogy Naprapean gaz-

dalkodó feibujtására ők gyilkolták meg Bulbucan Simont. Kétezer lej előleget kaptak Naprapeantól, a ki megígérte, hogy siker esetén további 40 ezer lej jutalomban részesíti őket.

A súlyos vallomás alapján a dévai törvényszék rablógyilkosság büntette miatt emelt vádat mindhármuk ellen és Naprapeant, mint felbujtót tíz évi fegyházra, a két gyilkost pedig életfogytiglani kényes munkára ítélte. Cricoveanu és Burza megnyugodtak az ítéletben, Naprapean azonban felebbezett és azt hangoztatta, hogy a vizsgálat során tett beismerő vallomását a csendőrség kikényszerítette. A felebbezés a semmitűszék elé került, amely új tárgyalás megtartására utasította a dévai törvényszéket.

Az új tárgyaláson a törvényszék ismét tíz évi fegyházal sújtotta Naprapeant, akinek felebbezését ma tárgyalta a kolozsvári ítélőtábla. A bíróság dr. Bratu ügyvéd védőbeszéde után felmentette a vádlottat, akit a nagyenyedi fegyházból vezettek elő a tárgyalásra.

Nadosy válik és nősül.

A volt országos főkapitány a meggyilkolt Egyedi Artur leányát veszi feleségül.

(Budapest, július 7.) Egész Budapesten nagy feltűnést kelt az a szerelmi regény, amelynek közepontjában Nadosy Imre, a frankhamisításért négyévi fegyházra elítélt volt országos főkapitány áll.

Már régóta beszéltek arról, hogy Nadosy válik feleségétől és tudták azt is, hogy a volt főkapitány és a férjétől elvált Vuk Györgyné között erős szerelem fejlődött ki. Nadosyt, amikor még hatalmának tetőfokán állott, gyakran látták Vukné társaságában, — ez a Vukné pedig nem más, mint Egyedi Artur földbirtokos leánya, Froreich Ernőnek a sógornője. Egyedi meggyilkolása után sokat beszéltek a gyilkossággal kapcsolatban Vuknéról is, mert Froreich azt vallotta kihallgatásakor és a főtárgyaláson is, hogy főképpen azért ölte meg apósát, mert ez

nagyon szűkmarkú volt leányával. Vuknéval szemben és a dúsgazdag földbirtokos nyomorogni hagyta az asszonyt.

Azóta nagy vagyont örökölt Vuk Györgyné, az egyedi földbirtokból több mint kétezer hold jutott neki.

Hetekkel ezelőtt még is irtuk hogy Vukné több ízben küldött levelet a fogházba Nadosynak, a míg vizsgálati fogoly volt és többször tanujelét adta vele szemben figyelmességének és szeretetének. Könyveket küldött be a volt főkapitánynak és a könyvek betűmegjelölésével meleg szerelmi üzeneteket juttatott Nadosyhoz, aki ugyanilyen módon válaszolt.

Nadosy hír szerint elhatározta, hogy mielőtt válpőre befejezést nyer, még a fogházban feleségül veszi Vuknét és ehhez már az asszony is hozzájárult.

Megtartják a csütörtöki tanácsulást

Mikor oszlik fel Aradváros község tanácsa. — Viták az átmeneti bizottság megalakulása körül. — Barabás Béla dr. a prefektus nyilatkozatáról.

(Saját tudósítónktól.) A városi tanács feloszlásának híre állmost a város közérdeklődésének központjában. A hónapok óta kísértő hír tehát valósággá vált és az aradi község tanács is a nagyváradi sorsára kerül. Boneu prefektus bejelentette, hogy a feloszlást megelőző vizsgálat a törvényes formák betartása mellett már legközelebb meg fog történni. A vizsgálatot — értesülésünk szerint — Goma Pál belügyi vezérfelügyelő fogja eszközölni, aki — hír szerint — már Temesvárra érkezett ugyanebből a célból. Aradra

a közeli napokban kerül a sor.

Rövidesen megtörténik az interimar (ideiglenes) bizottság kinevezése, amelynek megalakulásáról élénk vita folyik közigazgatási és politikai körökben. Illetékes helyről jövő vélemény szerint a legfelsőbb közigazgatási bizottság döntésétől függ, hogy hogyan alakul meg az ideiglenes bizottság. Ha az egész választást semmisíti meg a dekrétum, úgy a kormány teljesen szabad kezet nyer a bizottság megalakítására; ha pedig a városi tanács feloszlása történik meg, úgy az interimar bizottság

megalakításánál elsősorban a megválasztott pötagokat kell figyelembe venni. Az ideiglenes tanács elnökét ugyancsak a belügyminiszter nevezi ki. Az új tanács lényegesen kevesebb tagból fog állani, mint a mai. Előreláthatólag Aradon 11 tagja lesz és pedig 6 román és 5 magyar. Ez a bizottság fogja a város ügyeit intézni a választásig, amelyet a kormány minden valószínűség szerint egy időben fog kiírni mindazon helyeken, ahol a tanácsot feloszlatták. Az interimar bizottság kinevezésével Robu János dr. polgármester funkciója megszűnik és helyét az ideiglenes tanács elnöke foglalja el úgy, ahogy az Nagyváradon is történt.

Az aradi városi tanács feloszlásával kapcsolatban az a hír járta különben a városban, hogy a csütörtök délutánra kitűzött tanácsulást már nem tartják meg. Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Robu polgármesterhez, aki kijelentette, hogy a hírek nem felelnek meg a valóságnak, a tanácsulást feltétlenül meglesz. Sőt, a tárgyalás fontosságára való tekintettel, kéri is a tanács tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Ugyanekkor a városatyák körében felmerült az a kérdés, vajon a tanács napirenden tartása és letárgyalja-e a közlekedés rendezésének, illetve a villamos bevezetésének ügyét a holnap ülésen, vagy pedig ezt a városra nézve nagyfontosságú kérdést már az ujonnan megválasztandó tanácsra bizza-e? Kérdést intéztünk ez irányban is a város vezetéséhez, ahonnan azt a választ kaptuk, hogy ez teljesen a tanács állásfoglalásától függ. Amennyiben a tanács errendezve olyan határozatot hoz, hogy leveles a kérdést a napirendről, a villamos ügye holnap nem kerül tárgyalásra.

Barabás Béla dr., az aradi Magyar Párt elnöke a tanács feloszlásával kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak:

— Csak ma délután érkeztem haza Bucurestiből és a legnagyobb megábotással vettem hírt, hogy a kormány feloszlatta Arad város tanácsát. E lépés okait illetőleg egészen tájékozatlan vagyok és így érthetetlen előttem ez az újabb komplikáció. A városi tanács mai összetételében még a kormány szempontjából sem kifogásolható, mert hiszen eddig sem hejyezkedett szembe soha a kormány akaratával. A tanács különben sem politikai testület, hanem csupán Arad város belügyeinek intézésére megválasztott adminisztratív szerv. Érdeklődve várom az okokat, amelyek ezt az igazán szíves lépést maguk után vonták és amely csak a feloszlást elrendelő leiratból fog ki derülni.

— Budapesti sziniszagató autóbalesete. Budapestről táviratozzák: Neumann Dezsőt, a Magyar Színház igazgatóját több társával együtt autóbaleset érte. Gépkocsija az országuton összeütközött egy teherkocsival, súlyosabban azonban senki sem sérült meg.

Nem izzad, ha Höfer 3 számú porát használja

H I R E K.

— A királyi pár nyaralása. Bucurestiből jelentik: A királyi pár július 15-én utazik külföldre. A királyi feleségek csak Veldesig utaznak együtt, mert Mária királyné két hétig a jugoszláv királyi pár vendége lesz. A király kíséretében lesznek dr. Romolo udvari orvos, Jacobini és Pavelescu ezredek. Az uralkodó néhány napig Párisban fog tartózkodni, visszajövet pedig meglátogatja a weinburgi kastélyt, majd Velencébe utazik. Ferdinánd király külföldi utazása 60 napig fog tartani.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jóslása szerint változatlan felhős, meleg idő várható helyi zivatarokkal.

— A tisztviselők fizetésemelése. Bucurestiből jelentik: Ma délután Averescu tábornok elnöklelte alatt minisztertanács volt, amely délután két órakor ért véget s amelyen a tisztviselői fizetések emelésének kérdését tárgyalták, határozatot azonban csak a csütörtöki ülésen hoznak ebben a kérdésben. A minisztertanács után Lepadatu pénzügyminiszter kijelentette a Rador tudósítójának, hogy a tisztviselői fizetések emelése az egyes kategóriáknál annál nagyobb lesz, minél nagyobb a különbség a jelenlegi fizetések aranyértékéhez és az 1916. évi fizetések aranyparitása között. A fizetésemelés havi részletben fog megtörténni.

— Építkezések Aradon. Tegnap délután az építészeti bizottság tartott ülését Reinart Gyula elnökletével.

A bizottság több kérvényt tárgyalt le. Egy vízumiroda engedélyt kért arra, hogy a Megyei Takarékpénztár előtt levő járda szélén világitó reklámot állíthasson fel. Petrescu Miklós Astragvári igazgató kifogásolta a reklám felállítását és azt mondta, hogy a járda szélén levő erős világitás miatt a közönség nem veszi észre a közelgő autók lámpáit. A bizottság végül hosszabb vita után engedélyezte a világitó-reklám felállítását. Tárgyalták még dr. Werner Sándor maros-uccai és Razel József Marasesti (Kossuth) uccai háztulajdonosok kérelmét, hogy földszintes házaikra emeletet építhessenek. A bizottság örömmel vette tudomásul az újabb építkezést és megadta az engedélyt. Az aradi Tébarc t. engedélyt kért arra, hogy a Mucius Scaevola (Hajó) uccában lévő volt Markovits-féle jégvermet pamutgyárrá alakíthassa át. A bizottság megadta az engedélyt. Több más kisebb kérdés tárgyalása után az ülés véget ért.

— Az antiszemita-vezér lovagias ügye. Bucurestiből jelentik: Chitulescu putnai prefektus provokálta Zelea Codreanu-t, aki a kamarában sértő szavakkal illette.

— Meghosszabbították a kutatómunka jogok igazolását. Bucurestiből jelentik: A bányászati és kutatómunka jogok igazolását december 31-ig meghosszabbították. A kormány összes törvényjavaslatot fog betervezni, amely visszaható erővel bír.

— Fennmarad a külföldi nyomtatványok cenzurája. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium megcáfolja azt a hírt, hogy a kormány megszüntette az orosz- és magyarországi nyomtatványok cenzuráját.

— Arad a Duna. Budapestről táviratozzák: Mára tizenhat centimétert áradt a Duna.

Sikkasztással vádolják a kolozsvári Dick-céget.

Egy bécsi cég tett bűnvádi feljelentést. — Nem történt elszámolás a bizományba adott árukról.

(Cluj—Kolozsvár, július 7.) Az elmúlt hetekben erdélyszerte óriási feltűnést keltett az a hír, hogy a Dick Jakab és társai tulajdonát képező kolozsvári *United-textil-vállalat* fizetéseketelenségét jelentette be, illetve a csőd elkerülésével próbálkozik hitelezőivel meg egyezni. A tárgyalás során néhány hitelezővel sikerült a megállapodást létrehozni, azonban a külföldi vállalatokkal szemben fennálló tartozások rendezése körül súlyos nehézségek merültek fel, amelyek néhány nappal ezelőtt szenzációs feljelentésben robbantak ki.

A bécsi Molo-cég a kolozsvári ügyészségnél sikkasztás miatt bűnvádi feljelentést tett az United ellen. A bécsi cég beadványában elmondja, hogy négyezer dollár és kétezer svájci frank árú adott bi-

— Aranylakodalom. Meleg és bensőséges családi ünnepély keretében ma ülik meg házasságuknak 50-ik évfordulóját Péczy Elek nyug. főszolgabíró és neje Némethy Vilma. A közszeretettben s nagy becsülésben álló öregur nem is olyan régen nagy szerepet játszott Aradmegye közigazgatási életében és kedvelt tagja volt a város társadalmának. Egy becsületben és munkában eltöltött hasznos élet alkonyán nagyszámú barátai és kiterjedt, előkelő rokonsága meleg szeretettel ünnepelte ma az aranylakodalmas házaspárt. A szép ünnepélyen részt vesznek Péczy Elek Magyarországon élő fia: Péczy Nándor p. ü. tanácsos Szekszárdról, Péczy Lajos eleki főszolgabíró és Péczy Sándor, a „Hangya” győri kirendeltségének titkára, valamint a jubiláns házaspár öt férjzett leánya az összes unokákkal együtt. Az aranylakodalmas párt az ország minden részéből elhalmozzák ismerőseik szeretetük jeleivel.

— Marokkói sáska Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A marokkói sáska idén is megjelent a Hortobágyon, de a tavalyihoz képest csak szórányosan. A Tiszántul jó termést várnak.

— Harc a Maroshomokért. Érdekes konfliktus tört ki Micalaca és Arad között. Mivel a város közelében az építkezésekhez s egyéb városi munkálatokhoz nem tudnak elegendő homokot szerezni, a városi mérnök hivatal utasítást adott ki arra, hogy tutajok menjenek Micalacára s onnan homokot hozzanak. A tutajok tegnap el is mentek, azonban üresen tértek vissza. Az emberek elmondották, hogy Micalacán megakadályozták őket abban, hogy homokot rakjanak fel, azzal, hogy amennyiben Arad városának homok kell tőlük, fizessen érte. Ma délelőtt Muresán János főmérnök Micalacára ment, hogy ezt a kérdést elintézzze. A főmérnök utalt arra, hogy az árvíz idején Arad város vezetősége anyaggal s emberekkel segítségére sietett a micalacaiaknak. A város ezért nem kért pénzt és így indokolatlan Micalacától, hogy egy viszontszolgáltatást mindjárt pénzt akar. A főmérnök akciója

azonban nem járt sikerrel. Micalacán kiderült, hogy a homok az urbéresek tulajdonát képezi s az urbéresek ragaszkodnak ahhoz, hogy a homokért pénzt kapjanak, mert ők is bért fizetnek az államnak. Mivel a városnak feltétlenül kell homok, a főmérnök 1000 lejt mindjárt le is fizetett s holnap megkezdik a homok tutajozását.

— Önkéntesek katonai szolgálatainak elhalasztása. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság (Cercul de recrutare) a hadügyminiszterium legutóbbi rendeletéből kifolyólag a következőket közli: Mindazok az egyéves önkéntesek, akik tanulmányaik folytatása, illetve befejezése céljából tanulmányi halasztást akarnak szerezni, a következőket vegyék figyelembe: Julius 31-ig az aradi Cercul de recrutarehoz be kell nyújtani a tanulmányi halasztásról szóló kérvényt. Ez vonatkozik az 1927-es korosztályra és azokra, akik már régebben benyújtottak ilyen kérvényt, de még a törvényes határidőt nem lépték túl, vagy akiknek az önkéntességi jogát a hadügyminiszterium nem függesztette fel. A kérvényben fel kell tüntetni a születési évet és azt a hadkiegészítő körzetet, amelyben sorozták. Az 1297-es korosztálynál öregebbek, feltüntetik a kérvényben az utolsó katonai szituációjukat is. A kérvényhez mellékelni kell a következő okmányokat: a pénzügyigazgatóság által látalmazott A. és B. jelzésű deklarációt, a lefizett illetékről szóló és a kérvényező nevére kiállított nyugtát, az 1927. évnél idősebb korosztálybeliélknél az elmúlt főiskolai év végzettségéről szóló bizonyítványt, továbbá az 1927. évfolyambeliélknél születési bizonyítványt is, a régebbi korosztályoknál a születési bizonyítvány nem szükséges. Az 1927-es évfolyambeliek kötelezik magukat a kérvényben, hogy 1926. december 1-ig benyújtják a főiskolai felvételi bizonyítványt, az idősebb korosztálybeliek pedig az új megkezdett szemeszterről szóló okmányt. Csak olyan kérvényezőket fogadják figyelembe, akik az ujoncozási törvény 52. paragrafusában értelmében elnyerték önkéntességi jogukat. Csak az állami iskolák önkéntességi bizonyítványai érvényesek,

vagy azok a külföldi iskolai érettség bizonyítványok, amiket a közoktatásiügyi miniszterium nosztifikált. Akik 1926. december 1-ig nem nyújtják be a felsorolt iskolai okmányokat, azonnal be lesznek jelentkeznek, azok ellen folyamatba teszik a törvényes eljárást. A kiket ebből kifolyólag a hadbírószág elítél, elvesztik önkéntességi jogukat és a teljes katonai időt kötelesek leszolgálni. Hadkiegészítő parancsnok: (s. s.) Luca, alezredes.

— Fürdődresszek legolcsóbban Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus-templommal.

— Városok népessége. Hivatalos statisztika közli az ország legnagyobb városainak lakosságát. A statisztikából kitűnik, hogy Arad Romániának lélekszámra néve tizenegyedik legnagyobb városa. A sorrend ez: Bucuresti 800.000, Kisebnev 190.000, Jassi 186.000, Gala 180.000, Csernovitz 115.000, Timisoara 100.000, Braila 100.000, Ploesti 98.000, Cluj 95.000, Oradea mare 90.000, Arad 79.000, Kraiova 70.000, Constanza 65.000, Szatmar 59.000, Brasov 35.000, Cetatea-Alba Ismail, Tighina egyenként 50.000, Sibiu 40.000. Azt hisszük, hogy aradi 79.000 lakosu arányszám valóságának aligha felel meg. Egysz már mégis meg kellene pontosan felapítani, hogy Aradnak tulajdonképpen hány ezer lakosa van.

— Meghalt Szabó Dezső író édesanyja. Clujról jelentik: Szabó Dezsőnek, az ismert nevével, a városnak édesanyja tegnap este 7 órák körül uccai lakásán a legnagyobb ny morban és elhagyatottságban meghalt. Fiát értesítették a halálesetről.

— Fegyvertartási engedélyek. Rendőrprefektúra közli, hogy a fegyvertartás iránti kérelmeket Hardu Vazul komisszárhoz, a rendőrprefektúra közigazgatási osztályához kell benyújtani.

— Feihívás. Engel Dávid Dezső utlevél-ügyben jelentkezzék az államrendőrség utlevélosztályánál.

— Új konfliktus Kinában. Lejónból táviratozzák: Vu Csau, kínai tábornok kikötőjét egy angol agy naszád ma tíz órán keresztül bombázta, mert a kínaiak meg akart akadályozni az angol hadihajó kiadását. Kanton parancsnoka trommal fenyegette meg a követtséget.

— Politikai gyilkosságban. Belgrádból táviratozzák: nap este a Péter király-ucc ismeretlen ember revolverrel sebezte Hadzi Popovicsoaz (székben megjelenő „Désilla” című nacionalista lap szerkesztője), aki rövid tusa után meghalt. A gyilkosságnak politikai okai vannak.

AZ ÖSSZE

arcistátlanóságok, pattanások, m esszerek, arcbámlások, foltokat r antálva eltávolíthatók a par

„Visagine Adelina Patii

(viszagsin) arcemulsióval. Hírbev orvosoktól ajánlva. Az ervele legjobb és nem káros hatásu sze az arebőr tisztántartására, megol tolja az arebőr ráncosodását, má dég frissen és üdén tartja. Kap ható drogueriák, gyógyszerárak s illatszertárakban üvegenként 140 le ha nem, megrendelhető főlesekől TIMIȘOARA, RIATA PLEVNE!

— Ujságírók harca a parlament elnökével. Bucuerstiből jelentik: A bucuresti-i ujságíró szindikátus, az általános sajtószövetség és a hivatalos ujságírók szövetsége komitétét tett közzé, amely szerint helyeslik az ujságírói kar elhatározását a parlamenti eseményekkel kapcsolatban és közlik, hogy további lépéseket fognak tenni az ujságírói érdekek megvédésére.

— Komitási-támadás egy őriárat ellen. Bucurestiből jelentik: Silistra mellett egy 18 tagú katonai őriáratot, mely elfogott komitácsikat kísért, megtámadott egy nagyobb komitácsi banda. Heves tüzharc fejlődött ki, amelynek során mindkét oldalról többen megsebesültek.

— Meghalt a lóverseny áldozata. Bucurestiből jelentik: Petrescu főhadnagy, akit vasárnap a floreascai lóversenyterén súlyos szerencsétlenség ért, ma meghalt.

— Öngyilkos nyomdatulajdonos. Chisinauból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt tegnap este Chisinauban. B. Userovici jómodu fiatal chisinaui nyomdatulajdonos az esti órákban holtan találták lakásán. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember önkézével vetett véget életének. Még a déli órákban bezárkózott lakásába és egy nagy adag mérget vett be. Rettenetes kínhalál után kiszendvedt. Userovici váratlan halála nagy megdöbbenést keltett, annál is inkább, mert a szorgalmas fiatalembert mindenki komoly embernek ismerte. Userovici néhány évvel ezelőtt került Chisinauba, ahol Muncitorul címen nagy nyomdavidámlatot létesített, amely rövidesen nagyszerű virágzásnak indult. Az utóbbi idők rossz konjunktúrája ugyan bizonyos anyagi nehézségeket okozott Userovicinek, de lehetetlennek tartják, hogy aránylag csekély veszteségei miatt vált volna meg az élettől. Userovici egyetlen sor irást sem hagyott hátra és így egyelőre teljességgel érthetetlen, hogy a szerencsétlen orosu fiatalember miért lett öngyilkossá. Barátai azt tartják, hogy Userovici a Chisinauban is dühögő öngyilkosság-epidémia áldozata és tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarban követte el.

— Hellas clubestély. Az aradi Hellas sportclub evezős szakosztálya szombaton este 9 órakor a club pavillonjában clubestélyt rendez. A vezetőség a taxoknak teljes számban való megjelenését kéri.

— Csodálatos szépségű orthydeató virázzik Pauzár virágkereskedés kiállításában.

Aradmegye

Örömmel fogadta Lázár alispán maradását.

Nagyvonalu, értékes munkát végzett az alispán három és félesztendő alatt. — A prefektus elismerő nyilatkozata általános visszhangra talált.

(Saját tudósítónktól). Általános feltűnést s jóleső meglepedést keltett Boneu Vazul megyei prefektus mai lapunkban közölt nyilatkozata, amelyben a jövő programját és munkásságát vázolta. A komoly, munkatörekvéstől duzzadó perspektívában Boneu prefektus biztos kézzel rátapintott mindazokra a kérdésekre, amelyek megoldást várnak s amelyeknek megoldását maga elé célnak is tüzte. Ez a lelkes, széles perspektívájú hitvallás, melyben leszögezte, hogy a rombolás korszaka letűnt s most az alkotó munkának kell jönnie, a kultur és agrárkérdéstől kezdve mindent felölelt, ami Aradmegye népét érdekli. Sok reménységgel tekint Aradmegye magyarsága Boneu prefektus programjának beváltása elé.

A nyilatkozatban, amelyet a prefektus a sajtó képviselőinek tett, Aradmegye alispánjával is foglalkozott: — dr. Lázár Ágostonnal. A prefektus kijelentette, hogy az alispán áthelyezéséről szóló hír nem felel meg a valóságnak. Leszögezte, hogy az alispán működésével az illetékes körök a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve. Ez a kijelentés természetesen mindenfelé őszinte meglepedést keltett, nemcsak a megye, hanem a város polgársága között is. Lázár Ágoston dr. alispán néhány éves működése alatt ugyanis megszerezte a maga számára a városi és megyei polgárság őszinte tiszteletét és rokonszenvét. Előzékeny modora, a mellyel mindenkinek szívesen rendelkezésére állott, nemzetiségi és vallási különbség nélkül, rövidesen népszerűvé tette őt mindenki előtt. Dr. Lázár Ágoston 1923. januárjában jött Aradra. Előzőleg Szatmáron működött, ahol szintén

alispáni tisztet töltött be. Az alispán, aki végigjárta az összes közigazgatási fokokat — főispáni titkár, helyettes főbíró, főbíró, főjegyző, majd alispán lett — a szó szoros értelmében közigazgatási szakember. Aradi működése is sok sikert hozott neki. Megalapította a jegyzői iskolát, amelynek ő lett az igazgatója s ő maga is előadásokat tartott a hallgatóknak. A vizsga alkalmával a kiküldött miniszteri biztos teljes meglepedését fejezte ki az alispánnak a végzett eredményért s kijelentette, hogy az egész országban a legszébb eredményt az aradi jegyzői iskola produkálta. Teljesen rendbe hozta a hatásköre alá tartozó megyei közigazgatást, amelybe munkát és tisztességet vitt bele. Az iskolaépítésekénél, a megyei vagyon szétosztásának tárgyalásánál teljes odaadással képviselte Aradmegye érdekeit. Nagy érdemeket szerzett dr. Lázár Ágoston a szomorú emlékezetű árviznél, a mikor fáradhatatlanul dolgozott a mentésnél s éjszakáit feláldozva örködött a megyei polgárok vagyoni- és életbiztonsága felett. Hivatálának ajtaja mindenki előtt nyitva áll, bárkinek bármilyen kérése van, a törvény keretei közt elintéztést nyer. Teljes tökéletességgel beszéli a magyar nyelvet, a magyar felekkel anyanyelvükön tárgyal, ami az aradi és megyei magyarság rokonszenvét még fokozottabb mértékben biztossította számára. Mindezek a tények magyarázzák azt, hogy Boneu prefektus nyilatkozata széles rétegekben örömteli visszhangra talált, s Aradváros és Aradmegye polgársága valóban mélyen fájlalta volna, ha ezt a közszeretben álló főtitkár elvitték volna köréből.

A szerelmesszivű ex csendőr.

Szerelmi ajánlatért — négy havi fogház.

(Saját tudósítónktól.) Még 1922. nyarán történt, hogy Ádám György, akkori zsigmondházi csendőrőrmester — jelenleg a vulkáni munkásbiztosító tisztviselője — egy éjjel az uccán igazolásra szólította fel Hartesch Rozália zsigmondházi leányt. Miután Hartesch Rozália nem tudta magát kellőképpen igazolni, Ádám a csendőrörsre kísérte be, ahol szerelmi ajánlatokat tett a leánynak. Hartesch Rozália tiltakozott a csendőrőrmester kivánsága ellen, aki látva, hogy sem szép szóval, sem erőszakkal nem boldogul, dühében ütni-verní kezdte Hartesch Rozáliát, majd a csendőrségi fogdába záratta. A leány kiszabadulása után hivatalos hatalommal való visszaélés címén feljelentést tett Ádám ellen, akinek a bűnösségét a megejtett vizsgálat is megállapította. Az aradi törvényszék ma vonta felelősségre Ádám Györgyöt, akit négy havi fogházbüntetésre ítélték.

— Nő az árvízveszedelem Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A Duna, Tisza, Dráva és a Száva folyók áradása tovább tart. Belgrádnak a Szávához közel fekvő uccái víz alá kerültek.

— Husz-ünnep Prágában. Prágából jelentik: A szokol-ünnepség résztvevői tegnap hatalmas menetben vonultak fel Husz János szobrához. A felvonulást a városháza erkélyéről végignézték Massaryk köztársasági elnök, Miklós királyi herceg és a kormány tagjai.

— Autó és bicikli karambolja. A tegnap a Blanduziei (Közép) uccában történt autó és kerékpár összecsapódásának áldozata, Ronyecz János asztalos annak közlésére kért fel, hogy nem voltak öngyilkossági szándékai és vigyázatlanág következtében került kerékpárjával az automobil alá. A rendőrség különben vizsgálja, hogy kinek a hibájából történt a szerencsétlenség és a sofőrt már kötelezte is a tönkrement kerékpár rendbehozatalára.

Francia, angol könyvek Kerpelnél.
— Orvosi hír. Dr. Mandel László fogorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését Simonyi-ucca 13. szám alatt kezdte.

a világon páratlanul áll.
Jó polgári pensió
napi 50 cseh koronától feljebb! 5720
Felvilágosítással szolgál:
Mg. Ph. L. SINGER Timisoara.
II., Strada P. Toglio Nr. 2.
Aki nem utazhat az használja PÜS-YEN
iszap-házikurát — Pi. Qa. iszapköcska.
használatra kéz gamma kompressz minden
gyógyszertárban és drogeriában
kapható.
Aradi fő-
terakat: Rényi Tibor gyógyszer-
tára Arad.

SPORT.

O Befejeződött a Hellas teniszversenye. Mint jelentettük, a férfi egyes s a vegyes páros döntője mára maradt, de nem tartották meg egyiket sem a hirtelen jött eső miatt. Erre Kelemen-Várady Ily, illetve Balás, akik reggel elutaztak — lemondták a még hátralevő mérkőzéseket s így a férfi egyes győztese Poulieff, a vegyes páros győztese pedig Poulieff-Schlosserné lettek. A nagyszerűen sikerült verseny befejezésével ma este banket volt a Kánya-vendéglőben. A társasvacsorán osztották ki a győnyörű tiszteletdíjakat, Lázár Ágoston dr. alispán, a Hellas elnöke pedig felköszöntötte a verseny résztvevőit.

O Csütörtökön játszik újra a TAC-Kinizsi mérkőzést. A szövetség footbalszakosztálya tegnapi ülésén foglalkozott a TAC-Kinizsi mérkőzés ügyével, melyet tudvalevőleg ma délután kellett volna újra játszani a központ határozata alapján. A footbalszakosztály azonban nem szerdára, hanem csütörtökre tüzte ki a meccs újrajátszását, amely a Pátia-pályán fog lebonyolítódni. A TAC csapata a mérkőzésre nem állhat ki teljesen, mivel a csapatban nem játszhatnak: Kozovics, Golub és Holz, akik a vasárnapi válogatott mérkőzésre tartalékként voltak beállítva, de nem jelent meg, amiért hirt szerint felfüggesztik őket. Hogy ezzel a szövetség footbalszakosztálya mit akart elérni, az nyilvánvaló s a mérkőzés eredménye alig lehet kétséges: vasárnap a Kinizsi csapata fog játszani a nv. Törekvéssel.

Orbán butorok a LEGOLCSÓBEAK

Arad. Piata Stefan cel Mare
▶ (Béla-ter) 16. szám. ▶

— NYARALÓ ÉS FURDÓZÓ előfizetőknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kériük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Jön! Jön! Jön!

Montmartrei farkasok
Gloria Swansonnal.

Libanoni kastély
Pierre Benoit regénye

Patt és Patachon
legújabb filmje

Kis Lord
Mary Pikforddal

KÖZGAZDASÁG.

Bankok sztrájkja Bucurestiben.

Sztrájk tört ki július elsején Bucuresti egyik legnagyobb pénzintézetében, a Banca Generala a Tarii Romanesti-ben. A tisztviselők elsojén már nem mentek be hivatalukba és az azóta megindult tárgyalások nem vezettek eredményre. Tegnap azután követte őket Románia egyik legtekintélyesebb bankjának, a Banca Marmorosch-nek a személyzete is, ahol mintegy nyolcezer tisztviselő hagyta abba a munkát. Több kisebb pénzintézet tisztviselői is hasonlóképpen csatlakoztak és ma már a bucuresti-i tisztviselők majd háromnegyede az sztrájk fogvételével akarja kikényszeríteni a fizetésrendezést. A Banca Generala a Tarii Romanesti tisztviselői ugyan is száz százalékos fizetésemelést kértek azzal az indoklással, hogy

egy esztendő óta nem emelték a fizetéseiket, annak dacára, hogy több mint száz százalékkal emelkedett a megélhetéshez szükséges elsőrendű cikkek ára. A Banca Marmorosch tisztviselői és általában a többi bankokban viszont 50 százalékos emelést kérnek, de végül is minden valószínűség szerint 25 százalékos emelésben fognak megállapodni. A tisztviselősztrájk a devizaforgalomban a mai napig nem okozott fennakadást, mert a bankok nem sztrájkoló vezető tisztviselői maguk látják el a forgalom lebonyolítását. A sztrájk eddig még nem terjedt ki az érdekelt erdélyi fiókintézetekre. Az aradi bankok egyébként ma is kaptak leveleket azokról a pénzintézetektől is, amelyekben sztrájk van.

Zürichben 2.42.50, Párisban 17.60 a lej.

A zürichi tőzsdén is 2.42.50 a lej.

Helyi valuták. (Július 7.) Ar.: Dollár 218, Angol font 1050, cseh korona 6.50, francia frank 5.90, lira 7.50, dinár 3.70, schilling 31, márka 52, magyar korona 325, svájci frank 42. Pénz: Dollár 215, angol font 1020, cseh korona 6.20, francia frank 5.80, lira 7.20, dinár 3.50, schilling 30.50, márka 51.50, magyar korona 335, svájci frank 41.50. Kifizetések: Newyork 219, London 1068, Prága 6.50, Páris 5.96, Milánó 7.60, Záh 3.88, Bécs 31.05, Amsterdam 88.40, Budapest 325, Zürich 42.50.

Zürichi tőzsdényítés. (Július 7.) Berlin 122.97.50, Amsterdam 207.35, Newyork 516.50, London 2512, Páris 14.05, Milánó 17.70, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.42.50, Varsó 52.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárlat. (Július 7.) Berlin 122.97, Amsterdam 207.35, Newyork 516.37.50, London 2512, Páris 13.85, Milánó 17.70, Prága 15.30.50, Budapest 72.20, Belgrád 9.14.25, Bucuresti 2.42.50, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Július 7.) Kifizetések: Páris 5.85, Berlin 51.80, London 1051, Newyork 217.50, Milánó 7.45, Zürich 41.80, Bécs 30.70, Prága 6.40. Valuták: Napoleon 860, márka 51, léva 1.65, török lira 1.13, angol font 1045, francia frank 6.20, svájci frank 41.

Varázskeringő

STRAUSS OSZKAR
híres operettje

XÉNIA DESNIVEL

péntektől

az aradi Apollóban

lira 7.40, drachma 2.65, dinár 3.75, dollár 215, lengyel zloty 17, schilling 31, magyar korona 31, cseh korona 6.40.

= Feloszlatták a kamarák unióját. Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium elhatározta, hogy feloszlattja az iparkamarák unióját, mert nem akar hozzájárulni több iparkamara feloszlásához, amelyek tagjai ilyen irányú kérelmet terjesztettek elő. Az unió tagjai a miniszter intézkedését törvénytelennek tekintik.

MOZI.

xx „Gáláns király“ ma, csütörtökön utoljára az aradi Apollóban. Gyönyörű kiállítás, nagy költségekkel elkészült történelmi filmek mintapéldánya a „Gáláns király“, amelyet zseftelt házak mellett vetített az aradi Apolló. Miután a két részből álló film egyszerre kerül vetítésre, az előadások 6 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „Isten hozta“ az aradi Urániában. Ma, csütörtökön mutatja be az aradi Uránia Amerika két leghíresebb filmkomikusának, Buster Keytonnak és Maleknak szenzációsan humoros burleszk-filmjét, mely elejétől végig a jóízű amerikai humor jegyében játszódik le. A főszereplők közismert humoros vénája ugyszólván állandó kacagásra készítetik a publikumot. Az előadások 6. fél 8 és egyneked 10 órakor kezdődnek.

xx Jóni Montmartrei farkasok: Gloria Svanssonal, a Libanoni kastély: Piere Benois híres rezénye után. Jóni Patt és Patathon lezújabb filmje, továbbá a Kislord: Mary Pickforddal.

xx Az aradi Apolló péntektől vetíti Strausz Oszkár híres operettjét, a

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶◀ (Béla-tér) 16. szám. ▶◀

Ki akar érettségizni?

Osszevontmagánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a

BOROSS-GARDOS TANINTEZET
BUDAPEST, Rákóczi-ut 57/a. Internátus.

Varázskeringőt Xénia Desnyvel a főszerepben.

xx Közkívánatra ma utoljára a „Donnelly hercegnő“ című slágerfilmet vetíti a Marosparti Nyári Mozgó. A főszerepét Henny Porten kreálja. Az előadás kezdete negyed 10 órakor.

Művészet.

* Zöldhelyi Anna ma esti fellépte. Az aradi színházulat ma este a téli színházban Zöldhelyi Anna, a kitűnő primadonna felléptével adja elő a Marica grófnőt. A diadalmas sikert ért operettnek ez ma a hatodik előadása. Zöldhelyi Anna a lezelső Marica grófnő Erdélyben. Szenzációs tolettjei, gyönyörű hangja és tánci eseménye lesznek az aradi színpadnak. A táncos-komikus szerepét Kreiner Feri, Erdély lespompásabb táncos-komikusa játssza. Betezh Béby, Fratta és Győző régi jó szerepüket játsszák.

* Csütörtökön és pénteken is Zöldhelyi Annus játssza a Marica grófnő címszerepét.

KÖZPONTI ÉTTEREM

minta konyha

KIS ADAG ÉTELBŐL

40% engedmény.

Aradi urinók uccai botránja.

(Saját tudósítónktól). A féltékenység, az ugynevezett zöldszerű szörnyeteg sok tragédiának és botránynak volt már megindítója. Igen sokszor véres tragédiák jelzik a féltékenység utját, máskor pedig parázs botránnyok vonzzák a színhelyre az ucca népet. S az emberek mosolyogva tudnak, az ilyen kis pikáns meglepetések mindig érdekesek maradnak, ha nem is újak. Ma délután öt óra tájban a Bul. Fegole Ferdinánd. (József főherceg) uton levő Victoria takarékpénztár kapujában két jólöltözött, elegáns urinó hangos veszekedése vonzotta oda a járóelőket. Az asszonykinézésű urinó, H. Sándorné egy csinos urileányt szidott hangosan, azt kiáltva, hogy elcsalta tőle férjét s ezért lakolnia kell. A leány, L. Magda persze nem hagyta magát, visszafelelgetett, mire az asszony olyan dühbe jött, hogy tetteleg inzultálta a leányt, aki nem tűrte némán az ütlegetet, hanem alaposan viszonozta azt. A hangos csetepatéből támadt parázs veszekedésnek csak a rendőr megjelenése szakított véget. De a rend érelyes óre is csak

Az aradi Apollóban

ma utoljára

A gáláns király

Nagy történelmi film IV. Henrik korából. — Főszerepben:

Alme Simon Girara

Az előadások 6. 1/10 órakor kezdődnek.

Mezőnyit Aradon, a Calea Banatului (Asztalos S.-u.) 12. sz. alatt FISCHER JÁNOS hölgyfodrász manóürterme és modern hajmunkák vállalata. Parókák 800 lejtő, hajfonatok 250 lejtől és hajrézek 90 lejtől kaphatók

nagynehezen tudta lecsendesíteni a két felbőszült nőt, akit az ucca közönségének nagy gaudiuma közepette vitt a központi rendőrségre. Itt jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, figyelmeztették a megszeppent hölgyeket, hogy máskor ne az uccán tárgyalják le csaiádi ügyeiket s ezzel elbocsátották a rendőrségről az addig lecsendesedett amazonokat. Az eljárás közbotrányokozásért természetesen megindult ellenük.

ISTEN HOZTA!

ma

az aradi Urániában

a legjobb vigjáték.

Főszerepben:

MALEK

a komikusok királya.

Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

Rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Wollmann Emil
fogtechnikai műterme most
Arad, Piata Catedrala
(Tökölly-tér) 6. szám
alatt van.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóismerőseimnek, az AMTE Sport Egyletnek, valamint az összes aradi megjelent sportegyletnek, bajtársaknak, kollegáknak, összes zenekaroknak, kik szeretett egyetlen drága gyermekem

Schuch Gyula

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatomat enyhíteni igyekeztek, ez uton fogadják ismételtlen is leg-hálásabb köszönetemet.

özv. Schuch Ferencné

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett leányunk

Boriska

temetésén résztvettek, virágaikkal koszorúkkal, részvét nyilatkozataikkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, valamint a „Munkaképtelenekeket segélyező „Bur“ asztaltársaság“-nak, kik zászlójukkal megjelentek, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Kaiser Rudolf
és családja.

4165

„Aradi Polgári Jótékony-Egyesület”

Temetkezési Csoportjának hivatalos jelentése:

Az ipartestületen kívül álló ke reskedő, iparos, hivatalnok és egyéb családok saját érdekükben cselekszenek, ha ezen egyesület-be mielőbb beiratkoznak.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig; d. u. 4—6-ig az ipartestületen.

Igazgatósági ülés minden hétfőn este 8 órakor.

Tagokat érdeklő dolgok mindenkor az Aradi Közlöny ezen rovatában olvashatók.

A Temetkezési Csoport igazgatósága legutóbb tartott ülésén örövendve vette tudomásul azt a tény, hogy a taglétszám napról napra növekszik ugyannyira, hogy rövidesen meglesz az óhajtott háromezer fős. Az igazgatóság éppen annak a megállapítása után, hogy a tagok állandóan jelentkeznek a belépésre, elhatározta, hogy a szervezkedési határidőt augusztus hó elsejéig kitolja, vagyis eddig a határig bárki is akadálytalanul beléphet a Temetkezési Csoport tagjai sorába, az alapszabályszerű feltételek mellett. A Csoport vezetősége ezt a megkönnyítést azért adta meg, hogy Aradváros polgársága biztosítsa magát a csoportba való belépés által arra a súlyos esetre, ha a családból valaki elhalálozna. A tag-beszervezés serényen folyik és a jövő héten be is fejeződik. Akik a kitöltött határidőn túl óhajtanak a tagok közé belépni, már orvosi vizsgálatnak vannak alávetve és az eddigi temetkezési járulékokat is meg kell fizetniük.

A Polgári Jótékony Egyesület sajnálattal jelenti tagjainak, hogy Pente Viktor csoporttag elhalálozott. A temetkezési segílyt az igazgatóság kiutalta és folyósította. Egy-egy elhalálozott tag után 10—15—20 ezer lej temetkezési segílyt folyósítanak. Részletes felvilágosítás az ipartestület irodájában nyerhető.

Aradi kereskedő csalása Váradon.

Hajszá az átvett és ki nem fizetett áru után.

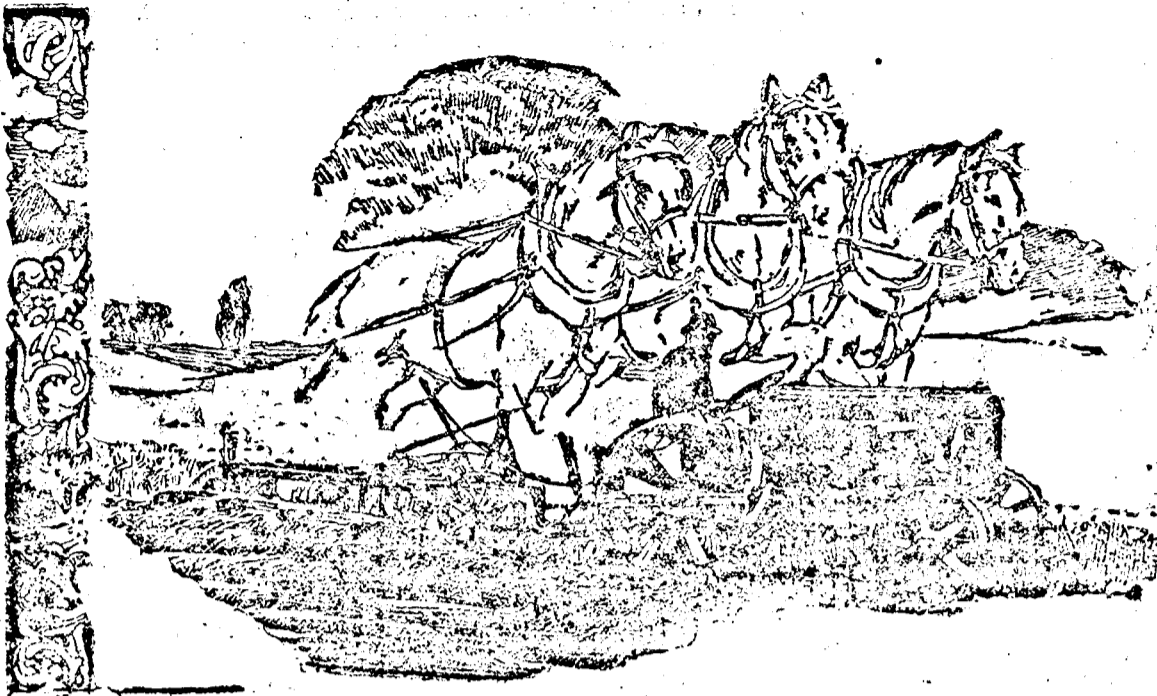
(Saját tudósítónktól.) Különös kalandban volt része tegnap este Nagyszalontán egy ismert aradi fiatal kereskedőnek. A kereskedő Váradon járt, ahonnan árukkal megrakott teherautóval indult vissza két rokona társaságában. A kocsis Nagyszalontára érkezett, ahol az utasok megpihentek, s a Központi szálloda kávéházában enivalót rendeltek maguknak. Közben a kávéház elé érkezett egy személyautó, amelyből egy nagyváradai sziguranca detektív és dr. Weinberger László, a nagyváradai Granaria áruraktár igazgatója szállt ki. Simoc szalontai rendőrököt keresték, majd a rendőrökkel együtt felrehívták a nyu-

godtan üldögélő aradi kereskedőt. Izgatott szóváltás kezdődött, melynek eredményeképpen jegyzőkönyvet vettek fel, a fiatalember pedig 15.000 lejt számolt le az asztalra. A szokatlan jelenet érdekes részletei a következők:

A fiatalember, egy aradi kereskedő, tegnap délután megjelent a nagyváradai Granaria rak-tárában s egy irás felmutatása ellenében nagymennyiségű kénpor kiszolgáltatását kérte. Az árut felrakták a teherautóra, azonban a fiatal kereskedő, ahelyett, hogy az áru értékét, 15.000 lejt kifizette volna, felült a megrakott teherautóra s Arad felé elrobogott. Az igazgató feljelentésére egy nagy-

váradai detektív személyautón utána robogott a kereskedőnek, akit Szalontán sikerült is elfogniok. A fiatal aradi kereskedő, amikor a nemfizetés miatt kérdőre vonták, próbált ugyan különböző kifogásokat mondani, a vége azonban az lett, hogy szépen kifizette a 15.000 lejt. Mivel azonban a család hivatalból üldözendő, a nagyváradai ügyészség folytatja az eljárást. A fiatalember és társasága ennek következtében csak egy éjszakai szalontai kényszer-tartózkodás után utazhatott Aradra.

Felelős szerkesztő:
RETHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judejului.

Gazdák, okosabban

adjátok ki pénzeitekell

A Fordson traktor hat fő munkáját játsza elvégezi fele idő alatt, a fele pénzért. A lehető legolcsóbb tüzelőanyagot fogyasztja és azt is csak akkor, amikor működik, míg lovak akkor is fogyasztanak, amidőn munkátlanul állnak.

A Fordson traktor segítségével, amelynek alacsony beszerzési ára közismert, 2 1/2 kat hold területet 4 órai munkával, vagyis egy nap alatt 5—6 kat holdat könnyen fel lehet szántani, 20 holdat könnyen le lehet aratni, de a traktor ezenkívül bármely mezőgazdasági gép vontatására is alkalmas. Mint helybenálló hajtórész, a Fordson lehetővé teszi, hogy a gazda a legkülönbözőbb munkákat, cseplést, darálást, szecakavagást stb. könnyen elvégezhesse.

Ne mulassza el: kérje fel még ma a legközelebbi Fordson-ügynököt, hogy Önnek a gépet díjmentesen bemutassa és mint minden gazda, Ön is el lesz ragadtatva attól munkától, melyet a Fordson végez.

Fordson

a Ford Motor Company gyártmánya

Latogassa meg azonnal környékbeli képviselőink egyikét.

DIESEL motorkezelő

képzett lakost, ki esztendőre is tud, motorkezelésben járás, 100 HP. új motorhoz malomban.

azonnali belépésre keressük.

ki autót vezet, előnyben.

Ajánlatokat „Szaképzett” jellegű Rudolf Mosse hirdető irodába Arad kerünk.

Modern szép ház

a volt Varassey Lajos-uccában elfoglalható 3 szobás, ezenkívül 3 egyszobás lakással, pincével, kerttel 650.000 lejtől ELADÓ.

Bővebben:

Győrffy „Mures” irodában Arad, Szász Utcai (Fábián Gábor-ú.) 1523

Péntektől kezdve „Nick a sefför király” Marospartin Mozdóban.
a világhírű CARLO ALDINI legújabb szenzációs filmje kerül bemutatásra az aradi

FIGYELEM!

A mélyen tisztelt gyógyzó közönség szíves figyelmét felhívom, hogy a volt Menrath és Steiner sűrőkraktárát átvettem és Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 47-és (Nádor-ucca sarok) helyeztem át. Szíves pártfogást kér: STEINER FÜLÖP.

FIGYELEM!

Pénteken este

halvacsora, halpaprikás, halászlé és rántott hal kapható

az aradi Marospartii Mozi büfféjében.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjaztunk szavanként. Minden sor 10 szóra, az első sor 15 szóra, a második sor 10 szóra, a harmadik sor 10 szóra, a negyedik sor 10 szóra, az ötödik sor 10 szóra, a hatodik sor 10 szóra, a hetedik sor 10 szóra, a nyolcadik sor 10 szóra, a kilencedik sor 10 szóra, a tizedik sor 10 szóra. Hirdetéseket telefon úton is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

ARANYVIRAGOM! Mindég drága vagy, azonban legtöbb felülmúlad magadat. Hátsz szívvel gondolt rád a teljes barátod.

Alkalmazás.

VENDEGLŐBB szakácsot ajánkozik. Címeket kér az Aradi Közlöny kiadóhivatalába 4153

KÉT-HÁROM szakmunkára botanítandó ügyes leányt fizetéssel azonnal felvesz „Dacia” izzólámpagyár Arad, Str. Ureche 21. (Kismolnár-u.) 4159

PÓZONÓT keresek július 15-re. Dr. Groszman Alfrédné. Arad, Str. Moise Nicoara 17. 4164

GÉPIRÓNÓ azonnali belépésre kerestetik, románul vagy németül tudó előnyben. Ajánlatokat „Állandó” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kerünk. 10361

PERZSASZÖNYEG csomozókat keres dr. Groszmanné szőnyegszövőmáhegy Arad, Str. Moise Nicoara 17. 4163

ASZTALOST keresünk kisebb javítási munkálatokra. Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

Tanulók
ellátással, vagy fizetéssel felvételnek
WEISZ vízvezeték szerelőnél
Arad, Strada Unirel 14. (Ortutay-palota). 152-5

Lakás.

KERESEK 1-2 szobás lakást mellickehelyiségekkel. Lelepest fizetek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4155

KÖZPONTBAN egy háromszobás, fürdőszobából álló lakás augusztus 1-re kiadó. Reflektánsok adják le címüket „Belváros” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4162

Vétel és eladás.

CSEPLŐGÉPEK eladók, vagy bércsépélésre, feles cséplésre kiadók. Különléte gazdasági gépek, hintó, kocsi Háromy gazdaságnál Arad, Str. Eminescu 5. 4071

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butodarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

INTARZIÁS antique szalon, antique comod komplett uriszobák, ebédők, háló, szalónok, könyvszekrények, íróasztal, foteuilcek, szekrények, asztalok, perzsa- és gyári szőnyegek, asztalneműk, függönyök, atokok, dísz tárgyak, karnisek, rézműsítő, festmények stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 12. sz. I. em. 1000

MODERN tölgyfaháló, teljesen új olcsón eladó. Érdeklődni Franco János porcellán kereskedőnél Pankota. 4161

SZALLITHATÓ CUKRÁSZKEMENCE 3 sütővel, előmelegítővel, chamotte-téglával teljesen kirakva eladó. Müller Konrád, Timisoara Józsefváros, Fröbl-u. 34. 3977

MODERN HÁLÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Eltz-pal.) 2601

Divatudonságok sima és kockás pouplínok, nyak- selymek nagy választékban érkeztek, vászon különlegességek állandóan kaphatók leszállított olcsó árakon

RIPPNER JÓSEF
Arad, Str. Eminescu
textil és vaszon árubázisban.
Maradék sifonok és vasznak legelőcsőbb bevételű forrás. 2485

Frisz hal érkezett
Lutwák József céghez Arad

Üzletek.

BELVÁROSSAN szép nagy vendéglőhelyiség és egy garage azonnal kiadó. Ortutay-palota házgondnoka Arad. 4102

KISEBB nyomda átadható üzlethelyiséggel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4138

Különféle.

VÖRÖSKERESZTES farkaskutya találtatott. Gartner, Gái. 4154

Eladó malomgépek!

1 tarár, 2 trierrel, 1 rentabel, 1 progress, 1 filter 100 drb. tömlővel 2 exhauster, csigák, szijjkerek, csapágycsák, felvonók.

Erdős Testvéreknel, Engelsbrunn

Ujmikalakán,

Str. Stefan Cel Mare No. 22. „OLYMPIA” sporttelep melletti uccában 2 szoba, konyha, előszoba, nyári konyhából álló azonnal 3022

elfoglalható ház eladó

Erdeklődni: Szabadinál Arad, Str. Brațianu 12.

Épület és műbutorfaanyagok

n. m.: léce, gerenda, kerítés-ozlop, deszka stb. stb.

olcsón beszerezhetők Aufricht Miksa

fahereskedésében, gyermekkorházzal szemben.

Famegmunkáló gépeinkkel a fafeldolgozását méltányos árban elvégezzük. 16728

PÉNZET

bank által folyósítottok bérházakra, kereskedelmi árukra előnyös feltételekkel.

II. KOVACS ügynök
Arad, Str. Tache Ionescu No. 2. (volt Sározy- és Batthyány-ucca) sarok.) 4158

Óvadékképes kereskedelmi ügyökség, vállalat elsőrendű képviselőket

Mezterességek Lloyd Expresshez
CLUJ, Strada Radu No. 9.

Szatmár megyében

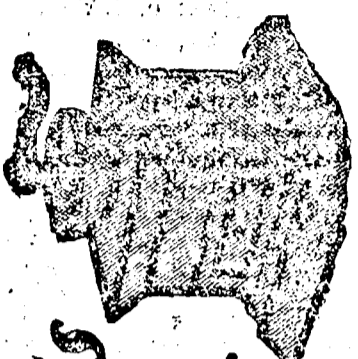
300 holdas gazdaság, jó minőségű talajon szántóföld,

szeszgyár és malommal együtt, vagy külön, családi okok miatt, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Megkereséseket „Gazdaság” jellegre Szamos Hírlapiroda, Szatmár-Német továbbít. 4158

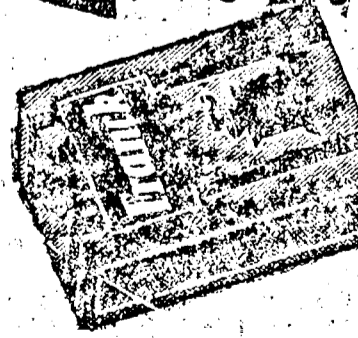
1-4 szobás lakások

fürdőszobával vagy anélkül, BUTORIZOTT SZOBÁK, valamint több kisebb és nagyobb MAGÁN-, BÉR-, gazdálkodásra alkalmas HÁZAK már 100.000 lejtől kezdve, jömeneteli FÜSZERÜZLETEK, VENDEGLŐK esetleg házzal együtt olcsón eladók. Bővebbet:

III. KOVACS-ügynök Arad, Str. Tache Ionescu No. 2. (volt Sározy- és Batthyány-ucca) sarok. 4156

Muravidjon a régi szokás mellett és használaton ezután is kávéjához elcsöbödtesz a kávét, az izét pedig erőteljesebbé. Gabonakávéhoz is feltétlenül szükséges a Valódi Francok

Építetők figyelmébe! A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legelőcsőbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló építkezéseket és átalakításokat vállal: **TRITTHALER FERENC & COMP.** tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.